

Sygn. akt: III U 633/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 lutego 2015r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Bożena Beata Bielska
Protokolant:	sekretarz sądowy Ewelina Asztemborska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 18 lutego 2015r. w O.

sprawy z odwołania S. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania S. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 17.06.2014r. **znak** (...)

orzeka:

zmienia zaskarżoną decyzję i do ustalenia wysokości emerytury przyjmuje S. K. od dnia 01.06.2014r. wynagrodzenie osiągnięte w okresie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w P.: w 1964r. w kwocie 8.211zł, w 1965r. w kwocie 13.936zł, w 1966r. w kwocie 4.464zł, w 1967r. w kwocie 0zł, w 1968r. w kwocie 8.724zł, w 1969r. w kwocie 16.111zł, w 1970r. w kwocie 24.737zł, w 1971r. w kwocie 22.284zł, w 1972r. w kwocie 22.218zł, w 1973r. w kwocie 23.696zł, w 1974r. w kwocie 32.122zł.

UZASADNIENIE

W odwołaniu od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P. z dnia 17.06.2014r. S. K. wniósł o uwzględnienie przy ustalaniu wysokości emerytury wynagrodzenia osiągniętego w okresie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w P. w latach 1964-1974 wg stawek wynikających z angaży.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu wskazał, iż że decyzją z dnia 13.12.2011r. przyznano S. K. prawo do emerytury. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia, tj. z lat od 1976-1978, 1981-1983, 1987-1988, 1991, 1994r., 1998-2000, 2003-2009i (...) 40,53%. W decyzji tej uwzględniono kwoty minimalnego wynagrodzenia za lata, za które odwołujący nie przedstawił zarobków.

ZUS podniósł, iż w dniu 05.06.2014r. S. K. wniósł o przeliczenie podstawy wymiaru emerytury. Do wniosku załączył pismo Przedsiębiorstwa Budownictwa (...) w P. z dnia 28.05.2014r., z którego wynika, że zakład nie może wystawić odwołującemu zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu za lata 1964-1974 gdyż w zasobach archiwalnych przedsiębiorstwa brak jest źródłowej dokumentacji płacowej sprzed 1978r. W tej sytuacji zdaniem ZUS brak jest podstaw do zastosowania art. 111 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i przeliczenia emerytury, dlatego zaskarżona decyzja jest prawidłowa.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Zaskarżoną decyzją z dnia 17.06.2014r. ZUS odmówił S. K. przeliczenia podstawy wymiaru emerytury wskazując, iż odwołujący nie przedstawił dokumentacji pozwalającej na zastosowanie art. 111 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W odwołaniu od tej decyzji S. K. wniósł o uwzględnienie przy ustalaniu wysokości emerytury wynagrodzenia osiągniętego w okresie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w P. w latach 1964-1974 wg stawek wynikających z angaży. Z akt emerytalnych odwołującego i odpowiedzi na odwołanie wynika, że za w/w lata uwzględniono kwoty minimalnego wynagrodzenia uznając, że za te lata odwołujący nie przedstawił zarobków.

W ocenie Sądu odwołanie jest zasadne.

Z akt emerytalnych wynika, że S. K. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w P. od 01.09.1962r. do 30.09.1975r., w tym w okresie od 27.04.1966r. do 18.05.1968r. odbywał zasadniczą służbę wojskową. Na okoliczność zatrudnienia w tym zakładzie odwołujący złożył świadectwo pracy (k. 7a.r.). Odwołujący wywodził, że zakład pracy nie może wystawić mu Rp-7 za lata 1962-1974, gdyż nie ma jego kart wynagrodzeń za te lata. Domagał się jednak przyjęcia zarobków wyliczonych w oparciu o stawki wynagrodzenia.

W toku postępowania Sąd uzyskał z Przedsiębiorstwa Budownictwa (...) w P. w likwidacji akta osobowe odwołującego, w których znajdowały się m.in. umowa o pracę i angaże regulujące jego wynagrodzenie w okresie jego zatrudnienia w tym zakładzie. Dysponując w/w aktami osobowymi i aktami emerytalnymi Sąd uznał, że w oparciu o stawki godzinowe wynikające w umów o pracę i angaży możliwe jest ustalenie zarobków miesięcznych i rocznych w spornym okresie 1964-1974. Na tę okoliczność Sąd dopuścił dowód z opinii biegłej z zakresu rachunkowości H. G. zlecając jej wyliczenie wynagrodzenia uzyskiwanego przez odwołującego w okresie od 01.01.1964r. do 31.12.1974r. przy przyjęciu stawek osobistego zaszeregowania wynikających z akt osobowych odwołującego i nominalnego czasu pracy w w/w okresie oraz przy uwzględnieniu okresów nieobecności w pracy, o ile takie okresy wynikają z dokumentacji.

W pisemnej opinii z 16.12.2014r. biegła H. G. wyliczyła wynagrodzenie w okresie zatrudnienia S. K. w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w P..

Odnosząc się do wynagrodzeń osiąganych w w/w zakładzie biegła wskazała, że odwołujący był tam zatrudniony od 01.09.1962r. do 30.09.1975r., w tym w okresie od 27.04.1966r. do 18.05.1968r. odbywał zasadniczą służbę wojskową. Zgodnie z angażami załączonymi do akt osobowych wynagrodzenie odwołującego w okresie zatrudnienia wynosiło:

- od 26 czerwca 1964r. –wstępny staż absolwenta Zasadniczej Szkoły Budowlanej - 5,20 zł/godz.,
- od 01 lutego 1965r. -6 zł/godz.,
- od 01 lipca 1969r. -8 zł/godz.,
- od 1 maja 1970r. - zasadnicze 2.300zł, prawo do premii regulaminowej, przy czym zakład pracy wykazał w zaświadczeniu, że w tym okresie przysługiwał też dodatek mistrzowski w wysokości 200 zł,
- od 22 września 1970r. -9,50 zł/godz.,

- od 14 maja 1973r. -10,50 zł/godz.,
- od 15 marca 1974r.–zasadnicze 3.100 zł, dodatek funkcyjny 300 zł, z prawem do premii,
- od 25 września 1974r. - 10,50 zł/godz.

Biegła wskazała też, że odwołujący od 27.04.1966r. został powołany do odbycia służby wojskowej a według adnotacji w aktach, powrót z wojska nastąpił w dniu 18.05.1968r.

Biegła podniosła, iż w spornym okresie czas pracy wszystkich pracowników zatrudnionych na mocy umowy wynosił bez wliczenia przerw odpoczynkowych najwyżej 8 godzin na dobę, w sobotę 6 godzin na dobę i nie mógł przekraczać 46 godzin na tydzień. Ubezpieczeni w razie choroby mieli prawo do zasiłku chorobowego za każdy dzień stwierdzonej niezdolności do pracy wskutek choroby, nie wyłączając niedziel i świąt, nie dłużej niż dwadzieścia sześć tygodni. Zasiłek chorobowy wynosił tygodniowo 70% przeciętnego tygodniowego zarobku ubezpieczonego z okresu zatrudnienia w ciągu ostatnich trzynastu tygodni przed zachorowaniem. Wysokość zasiłków z ubezpieczenia społecznego, przysługujących pracownikom za czas niezdolności do pracy z powodu choroby, podwyższono w stosunku miesięcznym do 100% miesięcznego zarobku poczynając od dnia 1 lipca 1974r. Do czasu podwyższenia do 100% miesięcznego zarobku zasiłków przysługiwały one w wysokości:

- 85% miesięcznego zarobku - w okresie od dnia 1 lipca 1972r. do dnia 30 czerwca 1973r.,
- 90% miesięcznego zarobku - w okresie od dnia 1 lipca 1973r. do dnia 30 czerwca 1974r.

Zasiłki wypłacało się za czas niezdolności do pracy z powodu choroby, nie wyłączając dni wolnych od pracy. Zasiłek za jeden dzień wynosił jedną trzydziestą część zasiłku miesięcznego.

Biegła H. G. w opinii wyliczyła wynagrodzenie S. K., biorąc pod uwagę normatywny czas pracy z uwzględnieniem nieobecności w pracy, w tym zwolnień lekarskich oraz stawki wynagrodzenia wskazane w angażach. Wyliczając wynagrodzenie za 1970r. biegła wskazała je w dwóch wariantach, bez uwzględnienia dodatku funkcyjnego i z uwzględnieniem tego dodatku. Wskazywała bowiem, że z zaświadczenia zakładu pracy o wysokości przysługujących wynagrodzeń wynika, że od 1 maja 1970r. płaca zasadnicza wynosiła 2.300 zł a ponadto odwołującemu przysługiwał dodatek funkcyjny 200 zł, natomiast w aktach osobowych nie ustalono informacji o wysokości w/w dodatku.

Odnosząc się do w/w opinii organ rentowy w piśmie z dnia 19.01.2015r. wskazywał, iż można przyjąć tylko wynagrodzenie stałe w okresach od 01.05.1970r. do 21.09.1970r. i od 15.03.1974r. do 24.09.1974r., zaś w pozostałym zakresie można przyjąć tylko najniższe wynagrodzenie, gdyż brak jest dokumentów dotyczących przepracowanych w tym okresie godzin. Wnosił również o dopuszczenie dowodu z opinii uzupełniającej biegłej, celem ustosunkowania się do zgłoszonych zastrzeżeń.

Sąd na rozprawie w dniu 18.02.2015r. na podstawie art. 217 § 3 kpc oddalił powyższy wniosek uznając, iż sporne okoliczności zostały już dostatecznie wyjaśnione. Zdaniem Sądu nie było potrzeby dopuszczania dowodu z opinii uzupełniającej biegłej, gdyż zarzuty ZUS nie dotyczyły kwestii związanych z rachunkowym wyliczeniem wynagrodzenia a kwestii merytorycznych zastrzeżonych dla Sądu.

W ocenie Sądu należy podzielić w całości wyliczenia biegłej, przedstawione w opinii. Wyliczając wynagrodzenie biegła uwzględniła dokumentację złożoną do akt ZUS: świadectwo pracy i zaświadczenie o zarobkach, a także dokumentację znajdującą się w aktach osobowych S. K.. Opinia biegłej jest szczegółowa, wyczerpująco uzasadniona i logicznie powiązana ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym. Wskazuje również regulacje prawne dotyczące zasiłku chorobowego i wynagrodzeń. Biegła uwzględniła okresy nieobecności jak służba wojskowa, urlopy i okresy niezdolności do pracy z powodu choroby, wynikające z akt osobowych, dlatego nie ma podstaw do przyjmowania, iż odwołujący miał jeszcze inne nieobecności. Uwzględniła też normatywny czas pracy, obowiązujący w spornym okresie, wskazała również dni ustawowo wolne od pracy i wysokość stawek wynagrodzenia.

Zdaniem Sądu wyliczając wynagrodzenie S. K. za 1970r. należy przyjąć wariant uwzględniający dodatek funkcyjny w kwocie 200zł, dlatego wynagrodzenie za 1974r. wyniesie 24.737zł. Dodatek funkcyjny za 1970r. stanowi kwotę 940zł. Biegła wyliczyła, iż dodatek mistrzowski przysługiwał odwołującemu w okresie od 01.05.1970r. do 21.09.1970r. w kwocie 200zł a za wrzesień w kwocie 140zł. Biegła w tym zakresie uwzględniła pismo Przedsiębiorstwa Budownictwa (...) w P. z dnia 28.05.2014r., które wskazuje dodatek mistrzowski. Pismo to wskazuje też, że odwołujący otrzymywał dodatek funkcyjny w kwocie 300zł, uwzględniony przez biegłą a dotyczący okresu od 15.03.1974r. zaś jego otrzymywanie jest potwierdzone angażem z 15.03.1974r. (k. 27 akt osobowych). Z angażu tego wynika, iż dodatek funkcyjny był wypłacany w oparciu o przepisy Układu Zbiorowego Pracy w Budownictwie, a więc w oparciu o przepisy wewnętrzne. W piśmie z dnia 28.05.2014r. zakład wskazał, że odwołujący otrzymywał od 15.03.1974r. dodatek funkcyjny w kwocie 300zł. Skoro więc w w/w piśmie z dnia 28.05.2014r. zakład prawidłowo podał ten dodatek, to należy uznać, iż prawidłowo podał też dodatek mistrzowski w 1970r., który zdaniem biegłej również był wypłacany w oparciu o przepisy wewnętrzne zakładu. Nadto zauważyć trzeba, że w aktach osobowych odwołującego znajduje się angaż – przeniesienie ze stanowiska pracownika fizycznego na stanowisko majstra budowy z powołaniem się na wysokość wynagrodzenia wskazaną w Układzie Zbiorowym Pracy w Budownictwie (k. 16 akt osob.). Przeniesienie to nastąpiło z dniem 01.05.1970r., a więc z dniem wskazanym w opinii biegłej i w piśmie zakładu z 28.05.2014r. W aktach osobowych jest też wniosek odwołującego o przeniesienie go na stanowisko instruktora i pismo zakładu przenoszące go na to stanowisko z dniem 22.09.1970r. (k. 18-19 akt osob.), dlatego z tym dniem utracił on prawo do dodatku mistrzowskiego.

Mając powyższe na uwadze Sąd przyjął kwoty wynagrodzenia z opinii biegłej H. G., w tym za 1970r. również dodatek funkcyjny (mistrzowski). Uwzględnienie tych kwot zdaniem Sądu powinno nastąpić od 01.06.2014r., tj. od miesiąca złożenia wniosku o przeliczenie (k. 14a.e.).

Z tych względów w oparciu o art. 477¹⁴ § 1 i 2 kpc Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i do ustalenia wysokości emerytury przyjął S. K. od dnia 01.06.2014r. wynagrodzenie osiągnięte w okresie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w P.: w 1964r. w kwocie 8.211zł, w 1965r. w kwocie 13.936zł, w 1966r. w kwocie 4.464zł, w 1967r. w kwocie 0zł, w 1968r. w kwocie 8.724zł, w 1969r. w kwocie 16.111zł, w 1970r. w kwocie 24.737zł, w 1971r. w kwocie 22.284zł, w 1972r. w kwocie 22.218zł, w 1973r. w kwocie 23.696zł, w 1974r. w kwocie 32.122zł.